

SKAB RÅDERUM MED KL'S VÆRKTØJSKASSE

Økonomikonsulenternes Årsmøde, Nyborg d. 14. november

Ny økonomisk situation

Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik

KL

Dyrt forsvar og mangel på hænder presser velfærden

Venstre vil afskaffe jobcentre - kontanthjælpsloftet

11. okt.

Overblik: Vismænd spår beskæftigelse 100.000 frem mod 2024

Det Økonomiske Råd har netop offentliggjort sine vurderinger og anbefalinger til den økonomiske på overblikket over de tre vigtigste punkter i vismandsrapporten.

PENGE

Historisk høj inflation

Konservative vil spare 0,4 procent om år
På otte år svarer det til et beløb på 18 milliarder kroner.

SENESTE NYT | 25. SEP. KL 21:43

Socialdemokratiet vil skære 2,5 milliarder kroner i kommunernes administration

LES OP ORDBOG TEKST

AF Mathilde Buzze

Største prishop i næsten 40 år: Energi- og madpriser tordner op

10/05/2022

I er en del af #Råderumsugen22

KL

KL'S REDSKABER

Idébanken – Inspiration til råderum

- **Baggrund:** Redskabet er udviklet pba. en kortlægning af kommunernes budgetkataloger
- **Indhold:** Mere end 200 i B22, 450 i B21, 750 råderumsinitiativer fra B20 og 1100 råderumsinitiativer fra B19
- **Gratis tilgængeligt** på KL's hjemmeside

SÅDAN FINDER DU 18 MILLIONER

Hvis man ikke allerede har gået kommunens blomsterkummer, lyskilder og printeradfærd efter i sømmene, så er der masser af gode kontante grunde til at gøre det. Et KL-værktøj viser, hvordan kommunerne effektiviserer for millioner – her er 10 tilfældige eksempler til en samlet værdi af 17.750.000 kroner.

tekst SIDSEL BOYE

800.000 KR.

Kolding: Overblik over hjemløse og deres opholdssteder, så hjemløse, der bor på forsøghjem i andre kommuner, hentes hjem til deres egen kommune.

300.000 KR.

Furesø: Ved hjælp af strøglørdør i kommunen få bedre styr på hjælpemidler, så for eksempel kørestole og rolatorer bliver hentet hjem igen, hvis borgeren ikke længere skal bruge dem. Eksempelvis ved død.

1.200.000 KR.

København: Invester i digitale druktalesmer med kammer under vand i svømmehallerne. Giver bedre arbejdsmiljø for frødreerne.

700.000 KR.

Fredensborg: Sænk strømforbruget ved at reducere antal computere pr. medarbejder og skifte de gamle computere til nye strømsparende pc'ere. Centraliser in-inkøb og undgå at udstyr skrottes for tidligt.

2.400.000 KR.

Gentofte: Alle kommunerne lyktider udskiftes, så der i stedet bruges LED-belysning. Det vil også spare CO2.

1.500.000 KR.

Frederiksberg: Kommunens blomsterkummer i parker og på pladser og medarbejder pladser af få skiftet blomster, så de passer med sæsonen. Der vil fortsat være blomster, men med færre sæsonkitt og mere robuste arter. Kun borgere med meget stor blomsterinteresse vil opdage forskellen.

4.500.000 KR.

Faaborg-Midtyn: Kortlægning af medarbejdernes printeradfærd for at få en mere bevidst printeradfærd og spare penge. Et konsulentfirma er på sagen.

150.000 KR.

Allerød: Indfør tidsbestilling på pas og kørekort og folkeeregister og spar på personalet.

5.200.000 KR.

Grevø: Flydende skoledistrikter skal optimere skoledistrikter. Gennemsnitlig klassevoksant på 25.

1.000.000 KR.

Odense: Kommunen indfører syrlig rengøring inden for børnehuse/insublationerne årlingsind og sparer tilfælg.

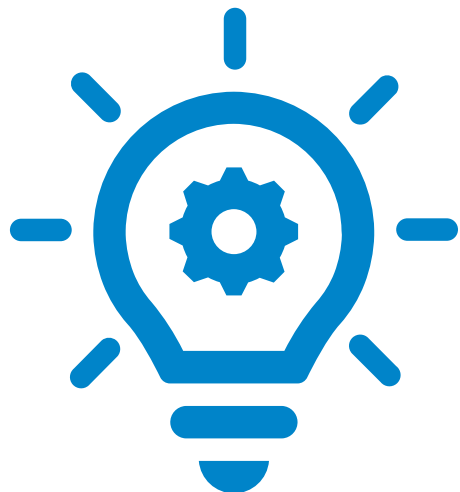
HENT INSPIRATION TIL EFFEKTIVISERINGER

I KLs idébank kan kommunerne gå på jagt efter inspiration og konkrete ideer til at effektivisere og skaffe sig luft i budgettet. Idébanken, som bygges på en kortlægning af tilgængelige med budget 2020, rummer mere end 700 eksempler lige fra teknisk hjælp til stestemper til analyse af det specialiserede vobæremråde. Idébanken giver kommunerne mulighed for at finde hinanden og samarbejde på tværs.

De anførte beløb angiver effekten ved fuld indførelse, og angiver, om forslaget aktuelt er vedtaget. Kilde: KLs idébank, www.kl.dk/idebanken

Idébanken

Læringspunkter i arbejdet med Idébanken

- Vigtigt at gennemgå og kvalificere forslagene, inden de præsenteres ud i forvaltningen eller politisk
- Der skal sættes tid af til at oversætte og omsætte råderumsforslag fra Idébanken til den lokale kontekst i egen kommune – se mulighederne
- Nogle gange kan et råderumsforslag overføres forholdsvist direkte, mens de andre gange i højere grad fungerer som inspiration til forslag, der udvikles lokalt

Hvordan kan idébanken anvendes på det politiske niveau?

Eksempel fra en kommune:

- Økonomiforvaltningen gennemgik råderumsinitiativer og udvalgte de mest relevante forslag
- De udvalgte forslag blev præsenteret for de respektive politiske udvalg, hvor politikerne:
 - Drøftede og gennemgik alle forslag
 - Havde mulighed for at spørge ind til hvordan forslaget kunne implementeres i kommunen

” Vi gav os selv mulighed for at undre os over råderumsforslagene – var der fx særlige grunde til at forslagene ikke havde været foreslået tidligere?

Processen omkring forslagene i idébanken har udvidet vores mulighedsrum. Når andre kommuner har implementeret et forslag, så skal der jo modargumenter til for at sige, at det ikke kan lade sig gøre i vores kommune.

- Økonomichef,

Tre trin til råderum

På tværs af forvaltningen

På udvalgte områder

Arbejdsproces

værktøj

Råderums-Overblik

Råderums-Benchmark

Råderums-Cockpit

FLIS Styringscockpit

VidensPortalen

Hvor kan der skabes råderum?

Hvordan kan der skabes råderum?

Tre trin til råderum

Hvordan kan I anvende Tre trin til Råderum?

- Anvend Råderumsoverblikket og Råderumsbenchmark i trin 1 til at skabe overblik over jeres forskellige områder og identificer et mulighedsrum
- Dyk ned i egne data og vær nysgerrig – hvad driver udgifterne og hvad er forklaringerne?
- Sammenlign og søg inspiration fra andre kommuner

Bliv inspireret af hvordan andre arbejder med klimadagsordenen

- **Baggrund:** Udarbejdet på tværs af klima og økonomi
- **Casebank:** der samler ca. 324 cases, klimaindsatser, klimahandleplaner på tværs af 98 kommuner og 5 KKR
- **Filter:** Den grønne idébank
- **Målgruppe:** Det politiske niveau og forvaltningen
- **Gratis tilgængeligt** på KL's hjemmeside [Kommunernes Klimakort](#)

CASEANALYSE

Tidsbesparende teknologier med dokumenteret effekt

September 2022

[Link: Ny analyse: 10 teknologier der frigør tid i kommunerne \(kl.dk\)](#)

	LØSNING OG TEKNOLOGI	KOMMUNE(R)	LØSNING OG TEKNOLOGI	KOMMUNE(R)
1	SkærmBesøg i hjemmeplejen Skærmt teknologi	VEJLE KOMMUNE	6	Automatisering af administrative processer RPA Ringkøbing-Skjern Kommune
2	Forflytningsteknologi på plejehjem Mobilitetsteknologi		7	Datadrevet planlægning Datamodeller HELSINGØR KOMMUNE HEDENSTED KOMMUNE
3	Robot til dispensering af medicin Robotter	Aalborg Kommune	8	Integreret brugerstyring IGA-system Helsingør Kommune
4	Træningsapp til rehabilitering Skærmt teknologi	Kerteminde Kommune	9	Automatisering af aktindsigt RPA og AI Vejle Kommune Sønderborg Kommune
5	Sensorer til effektiv rengøringsplanlægning Sensorteknologi	Syddjurs Kommune	10	Visitering af dokumentation i ansættelsesprocessen AI Sønderborg Kommune

FYSISKE
LØSNINGER

DIGITALE
LØSNINGER

Kommunernes Råderumskompass

KL har kortlagt trends og tendenser på tværs af kommunernes råderumsarbejde i en ny publikation, Kommunernes Råderumskompass.

Publikationen indeholder 6 temaer og kommunale cases, der peger kommunerne i retning af, hvilke temaer de med fordel kan fokusere på, når de skal skabe råderum indefra.

Tema 1: Teknologi på velfærdsområderne kan frigøre hænder
- Plejehjem i eget hjem giver kvalitetsmæssige og økonomiske gevinster på ældreområdet i Haderslev Kommune

Tema 2: Sæt strøm til de administrative opgaver
- Robotter frigiver tid og økonomi ved administrative processer i Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema 3: E-handel kan understøtte den tredobbelte bundlinje
- E-handel forankres på institutionerne i Kerteminde Kommune

Tema 4: Styrk samarbejdet mellem indkøb og kerneforretning
- Indkøb i kerneforretningen skaber værdi i Faaborg-Midtfyn Kommune

Tema 5: Udnyt det fulde potentiale af jeres kvadratmeter
- Fredericia Kommune har identificeret 10.000 overflødige kvadratmeter

Tema 6: Investér i energieffektivisering
- Aarhus Kommune sparer på energien

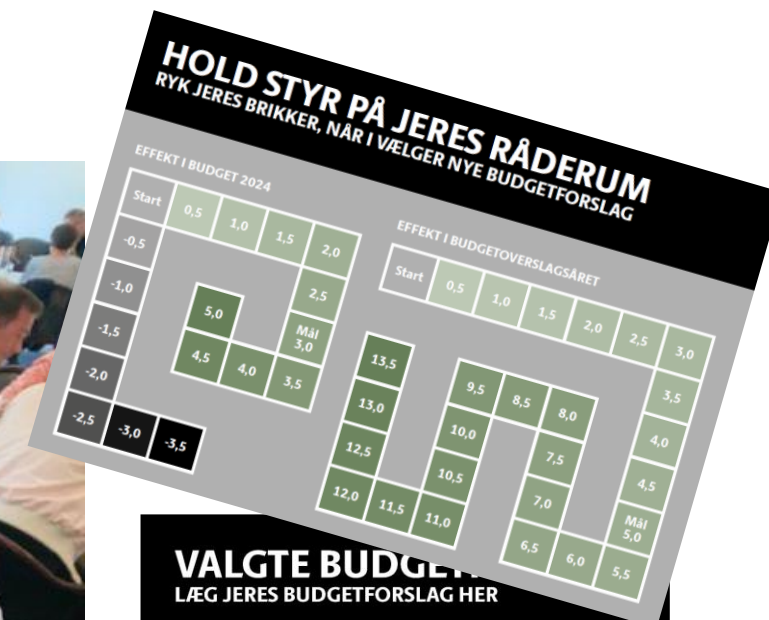

Publikation: Kortlægning af kommunernes budgetproces

- Resultater af kortlægning af kommunernes arbejde med råderum i budgetprocessen
- Inspiration, cases og 8 gode råd, der kan danne afsæt for lokal dialog
- Baseret på:
 - Spørgeskema besvaret af 91 kommuner
 - Interviews i 16 kommuner

Råderumsspillet

VALGTE BUDGET LÆG JERES BUDGETFORSLAG HER

EFFEKTIVISERINGER	BESPARELSER	INVESTERINGER

Nyhedsbrevet 'Råderum'

- **Månedligt nyhedsbrev** med viden om redskaber og metoder, der kan bidrage til at skabe nyt økonomisk råderum
- Nyhedsbrevet 'Råderum' har mere end **1400 faste abonnenter**
- Alle udgaver af Nyhedsbrevet 'Råderum' kan findes på www.kl.dk/råderum

- Nyhedsbrev nr. 40/2022 - Sæt fokus på den grønne omstilling i kommunens egen drift og forbrug – her er potentialerne størst
- Nyhedsbrev nr. 39/2022 - Sådan kan digitalisering og teknologi skabe økonomisk råderum
- Nyhedsbrev nr. 38/2022 - Hvordan arbejder kommunerne med at skabe råderum?
- Nyhedsbrev nr. 37/2022 - KØF-Special: Rekrutteringsudfordringer
- Nyhedsbrev nr. 36/2021 - Idébanken er klar: Hvad er trends og tendenser i kommunernes budgetter?
- Nyhedsbrev nr. 35/2021 - Hvordan leder vi mod nye løsninger?
- Nyhedsbrev nr. 34/2021 - Indfri det fulde potentiale på indkøbsområdet
- Nyhedsbrev nr. 33/2021 - Den rette styring af skoleområdet kan give faglige og økonomiske gevinster
- Nyhedsbrev nr. 32/2021 - Årets fem mest populære artikler

TAK FOR ORDET!

Kontaktinfo:

- Marie Stub Bager, BAG@kl.dk

Råderumsanalyse af skoleområdet og udvælgelse af nye områder, der skal undersøges i Gladsaxe Kommune

Tommy Høgh Danielsen

Prioritering via KL's værktøjer i 2020

- Kickstart ved præsentation af KL's værktøjer og besøg fra KL
- KL's værktøjer blev grundlag for udvælgelse af områder
- Områder der lå godt følte sig fredet.

Råderumsanalyse af skoleområdet

Formål:

- Forslag til effektiviseringer, som kan indgå i budget 2022-2025

Udgangspunkt ifølge FLIS Råderumsbenchmark:

- Et mulighedsrum på 120 mio. kr. årligt målt ved udgift pr. elev (i sammenligning med mediankommune)
- Skoleområdets budget er på 610 mio. kr. – heraf 86 mio. kr. i bidrag til privat skoler

Analysens blev delt op i 3 dele:

- Nøgletalsanalyse (med brug af sammenligningskommuner)
- Analyse af skoleområdets budgetmodel og vurdering af ”kan”- og ”skal” opgaver
- Vurdering af skolestrukturen.

Det viste analysen – og det har vi gjort

Tabel 6: Overblik over effektiviseringspotentialer og beløb

	Effektiviseringspotentialer	Beløb (mio. kr.)
1.	Forøgelse af undervisningstimetallet til 780 timer årligt (forhandles med Gladsaxe Lærereforening)	5,3
2.	Pausetid - ½ time ændres til tilsyn - omprioriteres til fordel for børn med særlige behov	13,1
3.	Pausetid - 1/4 times pause ændres til tilsyn – omprioriteres til fordel for børn med særlige behov	7,6
4.	"Skal-opgaver" (indgår ikke)	-
5.	"Kan-opgaver":	
	Lejrskole	5,3
	IT-medarbejder	4,2
	Læringsagenter	2,7
	Familieklasse	2,5
	Vejledning (kompetenceudvikling)	2,3
	Indskolingsgrupper	1,1
	Teaterskolen	0,9
	Miljøcenter Gyngemosen	0,8
6.	Kantiner	10,4
7.	Læremidler	8,3
8.	Arealoptimering, Club 222 flyttes ind på Vadgård Skole	0,2
9.	Skovbrynet Skole rekrutterer 25 % flere børn	2,2
10.	Hvis alle skoler var som Buddinge Skole	21,4

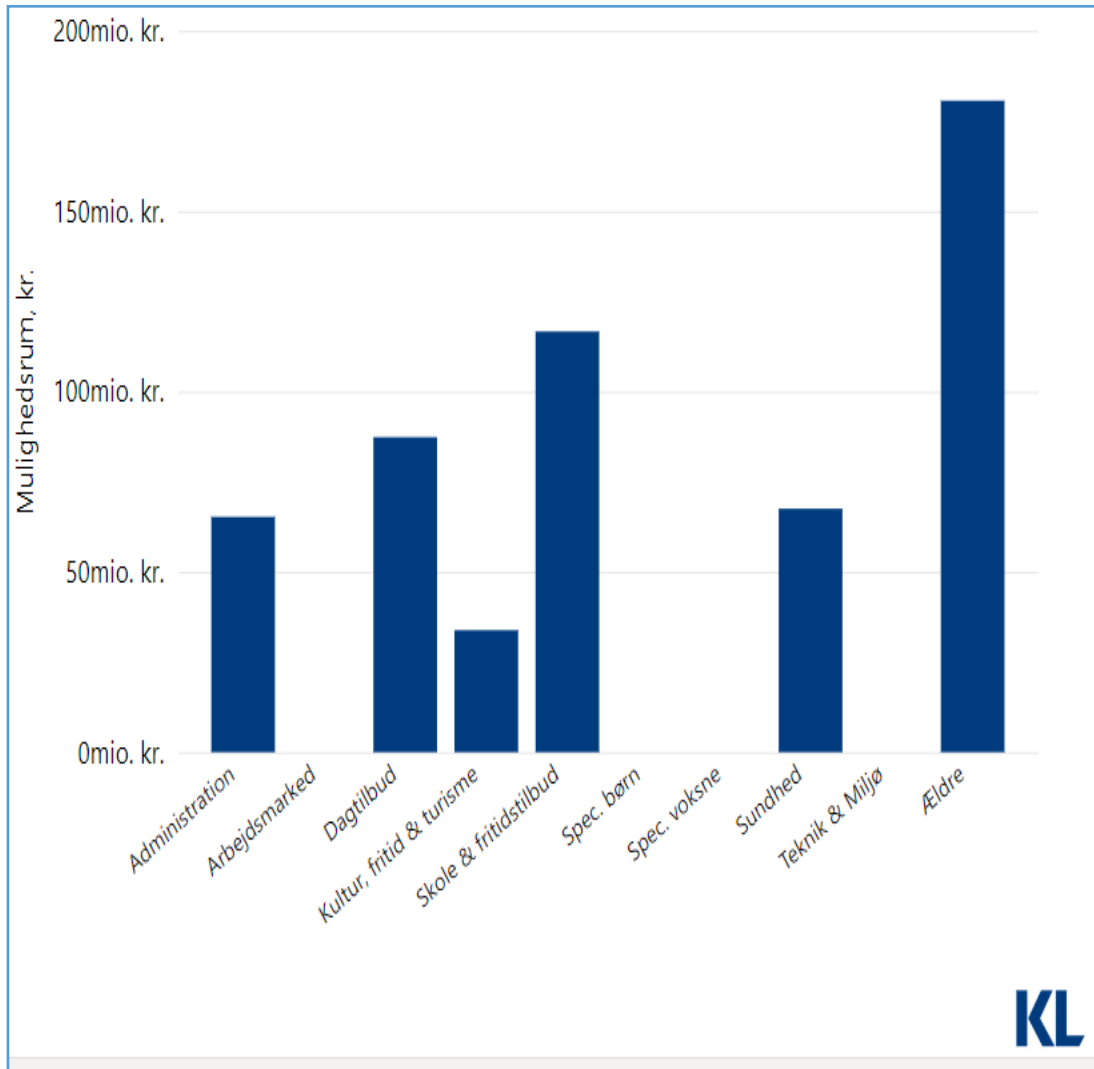
Kilde: Effektiviseringsanalyse på skoleområdet 2021

- Pausetid: 3,22 mio. kr. årligt (2022)
- Lejrskoler: 1,32 mio. kr. årligt (2022)
- Omlægning af kantiner til privat leverandør 10 mio. kr. årligt (2023)

Økonomikonsulentens rolle – det har vi lært

- KL's værktøjer kan bruges som argument for valg af områder
- Der skal dog stadigvæk samles data fra andre kommuner.
- Analysen skal udarbejdes i sammenhæng med fagkonsulenterne.
- Det hjælper med en "brændende" platform, i vores tilfælde støttekrævende børn og unge.

De nye områder i 2022/2023

Vi har stadigvæk store problemer med det specialiserede område i Gladsaxe, så der skal findes ressourcer til det. Vi overvejer følgende 4 områder

Administration: der er et stigende pres fra vores politikere for at se på dette område. Vi bruger ifølge KL's værktøj 1.000 kr. mere på sekretariat og forvaltning.

Dagtilbud: Vi ligger højt i udgiften pr. barn. Og det er især fælles formål og institutioner der ligger højt.

Ældreområdet: Vi ligger også højt her. Her er det især personlig og praktisk hjælp og plejeomsorg.

Sundhed: Der har vi allerede i budget 2023 indsat effektiviseringer på området, som følge af en nøgletalsanalyse.

Budget 24-proces Næstved Kommune

Nyborg den 14. november 2022

Vi starter tidligt – og graver bredt og tværgående

- Politisk ønske om at etablere et råderum OG
- Kigge mere tværgående OG
- Mere viden om hvad vi bruger pengene til – transparens

- Ikke båret af kritisk økonomi, men behov for omfordeling og rettidig omhu
- Byrådet vil prioritere kommunens nye vision

KLs råderumsspil

- Temamøde for byrådet den 24. oktober 2022
- Det politiske startskud for budget 24-processen

HOLD STYR PÅ JERES RÅDERUM

RYK JERES BRIKKER, NÅR I VÆLGER NYE BUDGETFORSLAG

EFFEKT I BUDGET 2024

Start	0,5	1,0	1,5	2,0
-0,5				2,5
-1,0		5,0		Mål 3,0
-1,5		4,5	4,0	3,5
-2,0				
-2,5	-3,0	-3,5		

EFFEKT I BUDGETOVERSLAGSÅRET

Start	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
						3,5
13,5		9,5	8,5	8,0		4,0
13,0		10,0		7,5		4,5
12,5		10,5		7,0		Mål 5,0
12,0	11,5	11,0		6,5	6,0	5,5

VALGTE BUDGETFORSLAG

LÆG JERES BUDGETFORSLAG HER

EFFEKTIVISERINGER

BESPARELSER

INVESTERINGER

KLs råderumsspil

ADMINISTRATIV CENTRALT
SÅVEL SOM DECENTRALT /

REDUKTION AF STEDER, HVOR SAMME FUNKTION LØSES INDENFOR LØN, HR, ØKONOMI, INDKØB, JURA OG KOMMUNIKATION

TYPE: EFFIKTIVISERING

Hvad udfører forslaget?
 Reduktion af funktioner i henhold til, som udføres i henhold til
 økonomiske indtægter for HR, økonomi, jura og
 kommunikation. Følgelig vil funktionerne blive
 flyttet til andre steder i henhold til funktioner og adresser
 i henhold til...

Hvilke effekter forventes der af forslaget?
 - Effektivisering af funktioner i henhold til økonomi, jura og
 kommunikation. Følgelig vil funktionerne blive
 flyttet til andre steder i henhold til funktioner og adresser
 i henhold til...

ØKONOMISK EFFEKT

Økonomisk effekt (2024, kr.)	Budget 2024	Budget i gennemsnit
	0	0

VALGTE BUDGETFORSLAG

**HØR PÅ JERES RÅDERUM
RÅD I VÆLGER NYE BUDGETFORSLAG**

EFFEKT I BUDGET 2024

Start	0,5	1,0	1,5	2,0
0,5				
-1,0			2,5	
		5,0		8,0
-1,5		4,5	4,0	3,5
-2,0				
5	-3,0	-3,5		

EFFEKT I BUDGETOVERSLAGSÅRET

Start	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
						3,5
			13,5	9,5	8,0	4,0
		13,0		10,0	7,5	4,5
			12,5	10,5	7,0	MM 5,0
		12,0	11,5	11,0	6,5	6,0
					5,5	

OMRÅDE:

TITEL:

TYPE: EFFIKTIVISERING

Hvad udfører forslaget?

*Udel af området af
Sjogtholmen*

Hvilke effekter forventes der af forslaget?

- Økonomisk effekt

9,5 4,0

ØKONOMISK EFFEKT

Økonomisk effekt (2024, kr.)	Budget 2024	Budget i gennemsnit
	9,5	4,0

VEJ OG PARK /

AUTOMATISERING AF GRØNT VEDLIGEHOLD

TYPE: INVESTERING

Hvad udfører forslaget?

Automatisering af grønne vedligeholdelsesopgaver
 ved hjælp af robotter og andre teknologier til at
 udføre arbejdet mere effektivt.

Hvilke effekter forventes der af forslaget?

- Effektivisering af arbejdet og dermed mindre udgifter til løn og materialer.
- Effektivisering af arbejdet og dermed mindre udgifter til løn og materialer.

ØKONOMISK EFFEKT

Økonomisk effekt (2024, kr.)	Budget 2024	Budget i gennemsnit
	0	0

KLs råderumsspil

- Gode politiske drøftelser og prioriteringer

Budgetprocessen for 2024

- Serviceniveaubeskrivelser fra i foråret 2022 uddybes
- Konkrete effektiviserings- og spareforslag forslag inden for områderne
- Konkrete forslag mellem områderne (overlappende ydelser, parallel mv.)
 - Inspiration "udefra", Idebank, Tre trin til råderum mv.
- 110 mio. kr. bliver til 45 mio. kr. (+20 mio. kr. i kompenserende besparelser)
- 45 mio. kr. prioriteres og anvendes i den afsluttende budgetlægning

Økonomikonsulenternes rolle

- Sparring og involvering i projektbeskrivelsen
- Bidrage til uddybende serviceniveaubeskrivelser (budget, regnskab, antal, benchmark mv.)
- Koordinere arbejdet på tværs af områderne, og mellem hinanden
- Udfordre centercheferne i nuværende service, ydelser og leverancer
 - Blandt andet på baggrund af idebank, nøgletal, benchmark
- Bidrage til beregninger af konkrete forslag
- Bringe resultatet af KL råderumsprioriteringer ind i arbejdet med konkrete effektiviserings- og spareforslag
- Holde presset og fremdriften ifht. deadlines